

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра «Міжкультурної комунікації та іноземної мови»
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри «Міжкультурної комунікації та іноземної мови»
(назва кафедри)

Тетяна СЕРГЕСВА
(підпис) (ініціали та прізвище)

29 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 16 Хімічна та біоінженерія
(шифр і назва)

спеціальність 161 Хімічні технології та інженерія
(шифр і назва)

освітня програма «Технології органічних речовин, харчових добавок і косметичних засобів»
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни загальна підготовка; обов'язкова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна (скорочена)
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2022 рік

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни

Іноземна мова

_____ (назва дисципліни)

Розробники:

Старший викладач МКІМ

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

Яніна ПОДОЛЬСЬКА

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри

Міжкультурної комунікації та іноземної мови

_____ (назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

Протокол від « 29 » серпня _____ 2022 року № 1 _____

Завідувач кафедри МКІМ

(назва кафедри)

Тетяна СЕРГЕСВА

(підпис)

(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми 161 «Хімічні технології та інженерія»

Кафедра «Міжкультурної комунікації та іноземної мови»
(назва кафедри на якій викладається дисципліна)

Гарант ОП Ганна ЧЕРКАШИНА

_____
(ПІБ)

_____
(Підпис, дата)

Завідувач кафедрою Тетяна СЕРГЕСВА
(ПІБ)

_____
(Підпис, дата)

Додаток 4

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

№ зп	Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри (яка викладає)	Підпис завідувача кафедри (на якій викладається)	Підпис гаранта освітньої програми
1					
2					
3					
4					
5					

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОЮ навчання є оволодіння іноземною мовою як засобом міжкультурного, міжособистісного та професійного спілкування в різних сферах наукової та практичної діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ:

K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу

K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

K08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР10. Обговорювати результати професійної діяльності з фахівцями та нефхівцями, аргументувати власну позицію.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань усно і письмово державною та іноземною мовами.

ПР13. Розуміння хімічної інженерії як складника сучасних науки і техніки, її місця у розвитку інженерії, української держави та загальноосвітньої культури.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Загальну середню освіту	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль		
	Всього (годин) / кредитів ЕСТ8	з них Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття			Практичні заняття, семінари	Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік
1										
1	60/2	32	28			32	РЕ	2		екз
5	60/2	32	28			32	РЕ	2	3	
6	60/2	32	28			32	РЕ	2	3	
	180 / 6	96	84							

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 53(%):

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Порядковий № заняття	Види навч. занять	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова допоміжна)
1.	ПЗ СР	5 5	1 семестр Модуль 1. Хімія. Хімічна інженерія Кількість кредитів - 1 Тема 1. Що таке хімія. Галузі хімії. Хімічна інженерія. Ознайомлення зі змістом курсу. Введення лексики (термінологія). Будова простого речення (розповідне). Оповідальне речення, його структура.	3,4,5,7,9, 11
2.	ПЗ СР	5 5	Тема 2. Види матерії. Хімічні сполуки. Види підметів та присудків у простому реченні.	3,4,5,7,9, 11
3	ПЗ СР	5 6	Тема 3. Три стани речовини. Кінетична теорія. Додаток, означення та обставина у простому реченні. Питальні речення та особливості їх утворення.	3,4,5,7,9, 11
3.	ПЗ	2	Модульне тестування.	
4.	ПЗ СР	5 6	Модуль 2. Таблиця хімічних елементів Кількість кредитів - 1 Тема 4. Таблиця хімічних елементів. Лексика на позначення програмного та апаратного забезпечення. Спонукальні речення та утворення імперативу. Present Simple Tense.	3,4,5,7,9, 11
5.	ПЗ СР	6 6	Тема 5. Хімічні реакції. Фактори впливу на швидкість хімічних реакцій Past Simple Active. Future Simple Active.	3,4,5,7,9, 11
6.	ПЗ	2	Модульне тестування.	
7.	ПЗ	2	Захист проектних робіт (Інд. завдання)	
Разом		32/28		
8	ПЗ СР	6 7	5 семестр Модуль 3. Особистість. Публічність Тема 9. Особистість. Публічність. Медіа. Цифрові медіа	15, 11
9	ПЗ СР	6 7	Тема 10. Проблеми. Особисті проблеми. Почуття. Злочини	15, 11
10	ПЗ	2	Модульне тестування	15, 11
11	ПЗ СР	6 7	Модуль 4. Різновиди комунікації Тема 11. Традиції та звичаї. Культура. Вербальна та невербальна комунікація.	15, 11

12	ПЗ СР	8 7	Тема 12. Американська англійська та британська англійська. Відмінні та загальні риси.	15, 11
13	ПЗ	2	Модульне тестування	15, 11
14	ПЗ	2	Захист проектних робіт (Інд. завдання)	
Разом		32/28		
15	ПЗ СР	6 7	6 семестр Модуль 5. Активний відпочинок. Подорожі Тема 13. Відпустка і туризм. Різновиди активного відпочинку. Подорожі	15, 11
16	ПЗ СР	6 7	Тема 14. Зв'язки. Відносини. Стосунки	15, 11
17	ПЗ	2	Модульне тестування	15, 11
18	ПЗ СР	6 7	Модуль 6. Здоровий спосіб життя Тема 15. Здоров'я. Харчування. Хвороби. Лікування	15, 11
19	ПЗ СР	8 7	Тема 16. Здоровий спосіб життя. Здорове харчування. Екоміста	15, 11
20	ПЗ	2	Модульне тестування	15, 11
21	ПЗ	2	Захист проектних робіт (Інд. завдання)	
Разом		32/28		
Разом годин за курс		96(пз) / 84 (ср)		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять	48
2	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на практичних заняттях	6
3	Виконання індивідуального завдання	30
	Разом	84

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
1	Liquid crystals	щосеместру
2	Diffusion	
3	Brownian motion	
4	Chromatography	
5	Criteria for purity	
6	Composite materials	
7	Isotopes	
8	Ionic compounds	
9	Covalent structures	
10	Metallic bond	
11	Diamond	
12	Glasses and ceramics	
13	Electrolysis	
14	Oil refining	
15	Hydrogen – the fuel of the future	
16	Enzymes	

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Коли проводяться (№ тижня)	Варіанти і зміст модульних контрольних робіт
1с 8т	Модульний контроль 1 Хімія. Хімічна інженерія
1с 16т	Модульний контроль 2. Таблиця хімічних елементів
5с 8т	Модульний контроль 3. Особистість. Публічність
5с 16т	Модульний контроль 4. Різновиди комунікації
6с 8т	Модульний контроль 5. Активний відпочинок. Подорожі
6с 16т	Модульний контроль 6. Здоровий спосіб життя

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: міні-лекції, робота у малих групах; дискусії; кейс-метод; ділові ігри.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами викладач акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді, що пробуджує у студента активність та увагу при сприйнятті матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він одержав від викладача. Міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми або стислого викладання матеріалу студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5-6 осіб та презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації - виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг при використанні в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти при роботі у певній малій групі.

Дискусії дозволяють формувати у студентів навички особистого дослідження, узагальнювати отримані результати, формулювати висновки та думки, вести подальший обмін думками та поглядами з іншими учасниками щодо отриманих результатів досліджень з даної теми, а також розвивають творче мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вчать об'єктивно оцінювати результати і пропозиції опонентів, критично підходити до власних результатів та поглядів.

Ділові та рольові ігри - форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Кейс-метод - метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

При викладанні навчальної дисципліни «Іноземна мова» на практичних заняттях використовуються: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи, метод самоконтролю, вирішування ситуаційних задач, виконання індивідуального варіанту завдання. Евристичний метод засвоєння знань і вмінь шляхом міркувань, що потребують здогадки, пошуку, винахідливості.

Самостійна робота студента: опрацювання матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання індивідуальних практичних завдань. За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; практична робота, вправи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
2. виконання проміжного контролю;
3. виконання індивідуального контрольного завдання.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях

Оцінювання проводиться за 5-бальною шкалою за такими критеріями:

1. розуміння, ступінь засвоєння проблем, що розглядаються;
2. ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
3. ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною

- літературою з питань, що розглядаються;
4. уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
  5. логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка “відмінно” ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх п’яти зазначених критеріїв.

Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні практичних завдань увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді контрольної роботи за темами модулів.

Проведення модульного контролю

Модульний контроль здійснюється та оцінюється за допомогою проведення контрольної роботи за всіма темами дисципліни.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі заліку/іспиту з оцінкою відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль проводиться в усній формі, а також шляхом тестування. Результати поточного контролю враховуються для виставлення оцінки з даної дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня з кількох складових, що враховує оцінки кожного виду контролю (дві оцінки за результатами поточного модульного контролю, оцінку за курсовий проект).

Студент вважається допущеним до семестрового заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНИ ТА ECTS)

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Контрольні роботи	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	Залік	Сума
20	30	20	10	20	100

Таблиця 2. — Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Контрольні роботи	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	Іспит	Сума
20	30	20	10	20	100

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні 	Відповіді на запитання містять певні неточності ;

			задачі.	
75-81	С	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування ; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати практичні задачі.	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.

1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільн о	-	<ul style="list-style-type: none"> - Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
------	---	------------------	---	---

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичний комплект дисципліни «Іноземна мова» знаходиться на сервері та сайті кафедри. Він вміщує: силабус, літературу, методичні вказівки та ін.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Academic Writing Course. R.N. Jordan, Longman, 2008.
2. Bonamy, David. Technical English 3. Course Book. Pearson Longman, 2011.
3. Career Paths Chemical Technology. Elizabeth Norton, PhD
Jenny Dooley, Express Publishing, CD1,2.
4. Bryan Earl, Doug Wilford. Cambridge IGCSE Chemistry, A & C Black Publishers Ltd, 2007.
5. Шапа Л.Н., Дуванська І.Ф., Карагезян Д.Н. Методичні вказівки до практичних занять з англійської мови для студентів спеціальності Хімічна технологія неорганічних реч. doc
6. English for Socialising. S. Gore, D.G. Smith, Oxford University Press, 2007.
7. Холмогорцева И.С. Verbals. Grammar Book for Students of Chemistry. Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2008. — 100 с.
8. English Grammar in Use. R. Murphy, Cambridge University Press, 2006.
9. Англійська для хіміків [Текст] : навч. посіб. для студ. 2 курсу спец. хімія / Г. В. Карловська. - Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2014. - 64 с.
10. Exam Booster. Preperation for B2+ Level Exams. Virginia Evans, Jenny Dooley. Express Publishing, 2020.
11. Білошицька Т.Ю., Денічева О.І. English for Chemistry Students: Посібник-практикум. / . – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 44 с..
12. Solutions. Upper-intermediate. Student's Book/ Workbook. 3rd Edition. Tim Falla, Paul A Davies. Oxford University Press, 2017.

Додаткова література:

1. Williams, E.Y. (2018) Presentations in English. Macmillan.
2. Grussendorf, M. (2017) English for Presentations. OUP.
3. Powell, M. (2012) Presenting in English. Thomson. Heinle.
4. Thomson, K. (2017) English for Meetings. OUP.
5. Thomson, K. (2018) English for Negotiations. OUP.
6. Murphy, R. (2012) English Grammar in Use. CUP.
7. Hewings, M. (2015) Advanced Grammar in Use. CUP.
8. Eastwood, J. (2016) Oxford Practice Grammar (inter). OUP.
9. Yule, G. (2016) Oxford Practice Grammar (adv). OUP.
10. Oxford Business English Dictionary. (2015) OUP.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

(перелік інформаційних ресурсів)

<https://www.duolingo.com/>
<https://www.lingva.ua/>
<https://hinative.com/>
<http://www.bbc.co.uk/learningenglish/russian/home>
<http://learnenglish.britishcouncil.org/en>
<http://lingualeo.com/ru#welcome>
<https://www.envid.com/>
<https://www.memrise.com/home/>
<https://www.ted.com/>
<http://www.loyalbooks.com/>
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/ENCj_103/2016_T1/about
<https://www.coursera.org/courses?query=english>
<https://www.tandem.net/>